# PSİKOLOJİK SERMAYE ÖLÇEĞİ UYARLAMASI: GEÇERLİK VE GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI

**Vildan Hilal AKÇAY***

***Özet:*** Bu çalışmanın amacı, çalışanların psikolojik sermaye düzeyini ölçmek için kullanılan psikolojik sermaye ölçeğinin (Luthans vd., 2007b) Türkçe uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliğini, daha önce yapılmış çalışmada kullanılan örneklemden sektör, örgüt ve konum itibarıyla farklı ve daha kapsamlı bir örneklem üzerinde ölçmektir. Çalışmada çeşitli sektörlerde farklı organizasyon ve düzeylerde çalışan 317 katılımcıdan veri toplanmıştır. Yapılan analizlere göre, ölçeğin bütününe ait güvenilirlik (Cronbach alfa) değeri 0,97 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin alt bileşenlerinin güvenilirlik katsayıları ise özyeterlilik, umut, esneklik ve iyimserlik için sırasıyla 0,94, 0,87, 0,82, 0,82 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği ise 0,82-0,93 değerleri arasında değişmektedir. Ölçeğin faktöriyel geçerliliğine ilişkin analiz sonuçlarına göre orijinalinde olduğu gibi özyeterlilik, umut, iyimserlik ve esneklik olmak üzere dört alt boyuttan oluştuğu doğrulanmıştır. Sonuç itibarıyla, psikolojik sermaye ölçeğinin Türkçe uyarlamasının güvenilir ve geçerliliği, farklı sektör ve düzeylerde çalışan katılımcıların oluşturduğu daha geniş çaplı bir örneklem üzerinde ölçülerek doğrulanmış ve teyit edilmiştir.

**Anahtar kelimeler**

Psikolojik sermaye, örgütsel davranış, örgüt psikolojisi, güvenilirlik, geçerlilik, ölçek uyarlama.

***Abstract :*** The aim of this study is to examine the reliability and validity of the Turkish translation of a commonly used scale called as Psychological Capital (developed by Luthans et.al., 2007b). The sampe is composed of 317 emloyees from different sectors and organisations. The findings indicated that the reliability coefficient for the scale is 0,97 and for the sub dimensions of the scale are 0,94, 0,87, 0,82, 0,82 for self efficacy, hope, resiliency and optimism respectively. The test-retest reliability of the factors changed between 0,82 and 0,93. To test the validity of the scale factor analysis was conducted. According to the results of the factor analysis the four-factor model measuring the self-efficacy, hope, resilience and optimism

* Yrd.Doç.Dr. Vildan Hilal AKÇAY, Gazi Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, hilalvildan@gazi.edu.tr

dimensions was confirmed. Ultimately, it was confirmed that the Turkish translation of the Psychological Capital Scale which was conducted on a sample being more extensive than and different with respect to sector, organisation and level from previous study (Akçay, 2012) is reliable and valid scale.

**Key words:** Psychological capital, organisational behavior, organisational psychology, reliability, validity, scale translation.

## GİRİŞ

Örgütlerde çalışanların performans ve iş tatmini, örgütsel vatandaşlık davranışı, örgüte bağlılık gibi iş tutumları ile ilişkisi ve bunlar üzerindeki etkisi araştırılmakta olan psikolojik sermaye konusu, özellikle son yıllarda sıklıkla üzerinde durulan konulardan biri haline gelmiştir. Önceleri psikolojik sermayenin bileşenlerine odaklanan çalışmalar yapılmıştır (Bandura, 1977; Earley, 1994; Gardner ve Pierce, 1998; Gist ve Mitchell. 1992; Jex ve Bliese,1999; Luthans, vd. 2006a; Manning ve Wright, 1983; Maddux, vd., 1986; Masten ve Reed, 2002; Ryff ve Singer, 2003; Saks, 1994; Shelton, 1990; Snyder, 2002; Snyder ve Taylor, 2000; Stajkovic ve Luthans, 1998). 1990'lı yılların sonlarında psikolojide "pozitif" akımın yeniden canlanmasıyla birlikte işletme ve örgütsel davranış literatürüne pozitif örgütsel davranış ve pozitif psikolojik sermaye kavramları girmiştir (Akçay, 2011). Bu bağlamda, pozitif psikoloji ve psikolojik sermayeyi konu alan teorik düzeydeki çalışmalarla birlikte (Luthans, 2005; Luthans vd., 2007a; Goldsmith vd., 1998; Luthans. 2002a; Luthans, 2002b; Luthans ve Youssef, 2004; Luthans vd. 2004; Luthans vd. 2007b; Seligman ve Csikszentmihalyi, 2000; Seligman, 2002) uygulama ve araştırmaya dayalı çalışmalar da yapılmıştır (Luthans, vd., 2006a; Luthans, vd., 2007b).

Ülkemizde ise çalışanların psikolojik sermaye konusu 2011 itibarıyla yapılan bir doktora çalışmasıyla literatürde yerini almıştır (Bknz: Akçay, 2011). Süregelen çalışmalar, teorik düzeyde kalmayıp, araştırmalarla da desteklenmiştir. Bu araştırmanın amacı da, literatürde yaygın biçimde kullanılan bir ölçeğin (Luthans, vd., 2007b), Türkçe'ye uyarlamasının güvenilirlik ve geçerliliğinin, daha önce kullanılan örneklemden (Akçay, 2011) farklı ve daha geniş çaplı bir örneklem üzerinde test edilmesidir. Bu

vesileyle psikolojik sermaye ile ilgili bundan sonra yapılacak yerel çalışmalarda bu ölçeğin kullanılabilirliği belirlenecektir.[*]

## YÖNTEM

Araştırmanın temel amacı, psikolojik sermaye ölçeğinin Türkçe'ye uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliğini farklı ve daha geniş çaplı bir örneklem üzerinde belirlemektir

### Örneklem

Bu çalışmada Ankara ve İstanbul'da çeşitli sektörlerde farklı organizasyon ve düzeylerde çalışan 317 kişiden elde edilen veriler kullanılmıştır. Yaş ortalaması 38, %57'si kadın, %43'ü erkek olan katılımcıların %58'i kamu sektöründe çalışmakta olup, %61'i lisans, %22'si yüksek lisans düzeyinde eğitim görmüş ve çalışma süreleri ise ortalama 11 yıldır (Std.sapma: 6,9). Katılımcıların çalışmakta oldukları sektörler ise eğitim, finans, iletişim, sağlık, tekstil, ulaştırma ve inşaat olmak üzere farklılık arz etmektedir.

### Psikolojik sermaye ölçeği ve uyarlaması

Psikolojik sermaye ölçümü için kullanılan bu ölçek Luthans ve çalışma arkadaşları (2007b) tarafından geliştirilmiştir.

Ölçek toplam 24 maddeden ve 4 bileşenden (boyuttan) oluşmaktadır. Bu bileşenler özyeterlilik, umut, iyimserlik ve esnekliktir. Her bir bileşen 6'şar madde ile temsil edilmektedir (Ölçek ekte sunulmuştur).

Dört bileşeni temsilen seçilen 24 kalemden oluşan ölçekte, her bir soru için (seçenekleri; 1= "Beni hiç tanımlamıyor", 2= "Beni biraz tanımlıyor", 3= "Kararsızım", 4= "Beni iyi tanımlıyor", 5 "Beni çok iyi tanımlıyor" olmak üzere) beşli Likert ölçeği kullanılmıştır.

Ölçeğin orijinal halinin güvenilirlik (Cronbach alfa) değeri 0,89; alt bileşenlerin güvenilirlik katsayıları ise özyeterlilik için 0,85, umut için 0,80, esneklik için 0,72, iyimserlik için 0,79 olarak hesaplanmıştır (Luthans, vd., 2007b).

[*] Psikolojik sermaye kavramı ve bileşenlerinin teorik düzeyde açıklama ve anlatımı için bakınız: Akçay, 2011 ve Akçay 2012.

Türkçe'ye uyarlanmış ölçeğin, daha önce yapılan araştırmada güvenilirlik (Cronbach alfa) değeri 0,91; alt bileşenlerin güvenilirlik katsayıları ise özyeterlilik için 0,94, umut için 0,94, esneklik için 0,91, iyimserlik için 0,91 olarak hesaplanmıştır (Akçay, 2011).

Ölçeğin faktöriyel geçerliliğine ilişkin analiz sonuçlarına göre ölçeğin orijinalinde olduğu gibi özyeterlilik, umut, iyimserlik ve esneklik olmak üzere dört alt bileşenden (boyuttan) oluştuğu doğrulanmıştır.

**Çeviri çalışması**

Çalışmada kullanılan ölçek (Luthans vd., 2007b) yazar tarafından Türkçe'ye çevrilmiş ve anlam bakımından orijinaline uygunluğunu sağlamak üzere Earley'in "çevirme-geri çevirme" yöntemi kullanılmıştır. Dolayısıyla yapılan çevirinin ardından çeviri, ihtisas alanı İngiliz Dili ve Edebiyatı olan bir öğretim elemanı tarafından tekrar İngilizce'ye çevrilmiş, orijinal ölçekle bu çeviri kıyaslanarak tespit edilen farklılıklar hususunda değerlendirme yapılarak ölçek son haline getirilmiştir.

**İstatistiksel analiz**

Araştırmadan elden edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22.0 programı kullanılmıştır.

Ölçeğin iç tutarlılık anlamında güvenilirliğini ölçmek amacıyla Cronbach Alfa değeri hesaplanmıştır.

Ölçeğin test-tekrar test güvenilirliğini ölçebilmek amacıyla 3 hafta arayla uygulanan ölçeğin Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Ölçeğin geçerliliğini ölçmek amacıyla faktör analizi yapılmıştır.

## Bulgular

### Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin bulgular

**İç tutarlılık analizi:** Ölçeğin iç tutarlık anlamında güvenilirliğini ölçmek amacıyla ölçeğin alt bileşenlerinin Cronbach Alfa değerleri ve ölçek maddelerinin puanı ile toplam puan arasındaki ilişkiyi gösteren bağıntı katsayıları hesaplanmıştır (Tablo 1). Elde edilen bulgulara göre, madde-toplam korelasyon katsayıları 0,59 ile 0,83 arasındadır. Dolayısıyla bütün maddeler ile ölçek arasında kabul edilebilir sınır olarak varsayılan 0,20 değerinin (Büyüköztürk, 2007) üstünde korelasyon vardır.

**Tablo 1:** Ölçeğin madde-toplam korelasyonları ve güvenilirlik katsayısı

| Ölçek maddeleri ve ilgili olduğu alt bileşen | Düzeltilmiş madde - toplam korelasyonu | Madde çıkarıldığında ölçeğin alfa değeri |
|---|---|---|
| **1 Özyeterlilik** | ,80 | ,970 |
| **2 Özyeterlilik** | ,83 | ,970 |
| **3 Özyeterlilik** | ,77 | ,971 |
| **4 Özyeterlilik** | ,81 | ,970 |
| **5 Özyeterlilik** | ,78 | ,971 |
| **6 Özyeterlilik** | ,81 | ,970 |
| **7 Umut** | ,79 | ,970 |
| **8 Umut** | ,78 | ,971 |
| **9 Umut** | ,77 | ,971 |
| **10 Umut** | ,79 | ,970 |
| **11 Umut** | ,78 | ,971 |
| **12Umut** | ,70 | ,971 |
| **13 Esneklik** | ,62 | ,972 |
| **14 Esneklik** | ,80 | ,970 |
| **15 Esneklik** | ,72 | ,971 |
| **16 Esneklik** | ,76 | ,971 |
| **17 Esneklik** | ,78 | ,971 |
| **18 Esneklik** | ,69 | ,971 |
| **19 İyimserlik** | ,71 | ,971 |
| **20 İyimserlik** | ,59 | ,972 |
| **21 İyimserlik** | ,81 | ,970 |
| **22 İyimserlik** | ,77 | ,971 |
| **23 İyimserlik** | ,67 | ,971 |
| **24 İyimserlik** | ,73 | ,971 |
| **Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı (α)** | | ,972 |

Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0,972 olarak hesaplanmıştır.

**Test- tekrar test:** Psikolojik sermaye ölçeği, ölçeğin test-tekrar test güvenilirliğini belirleyebilmek amacıyla 317 katılımcıdan oluşan örnekleme 3 hafta arayla iki kez uygulanmıştır. Elde edilen verilere göre iki uygulama arasında ölçeğin alt bileşenleri bakımından korelasyon katsayıları özyeterlilik

için 0,93 (p<0,01), umut için 0,89 (p<0,01), iyimserlik için 0,83 (p<0,01), esneklik için 0,82 (p<0,01) olarak hesaplanmıştır.

**Ölçeğin faktöriyel geçerliliğine ilişkin bulgular**

Elde edilen verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla KMO ve Bartlett's testi yapılmıştır (Tablo 2). Testin sonuçlarına göre KMO değeri=0,967>0,50 ve Barlet P<0,05 şartlarının her ikisi de sağlanmıştır. Dolayısıyla elde edilen veriler faktör analizine uygundur.

**Tablo 2:** Ölçeğe ilişkin ait KMO ve Bartlett's test istatistikleri

| **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklemin uygunluğu ölçüsü** | | ,967 |
|---|---|---|
| **Bartlett' küresellik testi** | Yaklaşık ki-kare değeri | 6986,015 |
| | Serbestlik derecesi (sf.) | 276 |
| | Anlamlılık düzeyi (sig.) | ,000 |

Veriler faktör analizine tabi tutulduğunda Tablo 3'te de görüldüğü üzere, ölçekte yer alan 24 ifade 6'lı gruplar halinde 4 kategoride toplanmıştır. Esneklik kategorisindeki 17. maddenin ve iyimserlik kategorisindeki 19. maddenin az bir farkla başka kategorilere dahil olduğu tespit edilmiş, aradaki farklar çok yüksek olmadığından her iki madde de kendi kategorisine (faktörüne) dahil sayılmıştır.

**Tablo 3:** Ölçek faktörlerine ilişkin faktör yükleri

| **Maddelerin orijinal ölçekte bulunması gereken kategoriler** | **Ölçek maddeleri** | **Bileşenler** | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | **1- özyeterlilik** | **2- Umut** | **3- Esneklik** | **4- İyimserlik** |
| Özyeterlilik | 1. madde | ,65 | | | |
| Özyeterlilik | 2. madde | ,70 | | | |
| Özyeterlilik | 3. madde | ,72 | | | |
| Özyeterlilik | 4. madde | ,74 | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Özyeterlilik | 5. madde | ,78 | | | |
| Özyeterlilik | 6. madde | ,67 | | | |
| Umut | 7. madde | | ,70 | | |
| Umut | 8. madde | | ,74 | | |
| Umut | 9. madde | | ,72 | | |
| Umut | 10. madde | | ,77 | | |
| Umut | 11. madde | | ,72 | | |
| Umut | 12. madde | | ,72 | | |
| Esneklik | 13. madde | | | ,67 | |
| Esneklik | 14. madde | | | ,69 | |
| Esneklik | 15. madde | | | ,65 | |
| Esneklik | 16. madde | | | ,55 | |
| Esneklik | 17. madde | | ,52 | ,48 | |
| Esneklik | 18. madde | | | ,58 | |
| İyimserlik | 19. madde | | | ,45 | ,44 |
| İyimserlik | 20. madde | | | | ,71 |
| İyimserlik | 21. madde | | | | ,68 |
| İyimserlik | 22. madde | | | | ,73 |
| İyimserlik | 23. madde | | | | ,70 |
| İyimserlik | 24. madde | | | | ,72 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Cronbach alfa (α)** | ,94 | 87 | ,82 | ,82 |
| **Ölçek varyansını açıklama yüzdesi** | 55,13 | 5,74 | 4,89 | 4,57 |
| **Ölçek varyansının açıklama yüzdesi (kümülatif)** | 55,13 | 60,87 | 65,76 | 70,33 |

Tablo 2'de de belirtildiği üzere Cronbach alfa katsayısı 0,97 bulunan PS ölçeğinin alt bileşenlerine ya da faktörlerine ilişkin güvenilirlik (alfa) katsayıları özyeterlilik için 0,94, umut için 0,87, esneklik için 0,82, iyimserlik için 0,82 olarak hesaplanmıştır (Tablo 3).

## TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada çalışanların psikolojik sermaye düzeyini ölçmek için kullanılan, Luthans ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş (2007b) olan psikolojik sermaye ölçeğinin Türkçe uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliğini, daha önce yapılmış çalışmada (Akçay, 2011) kullanılan örneklemden sektör, örgüt ve konum itibarıyla farklı ve daha kapsamlı bir örneklem üzerinde ölçülmüştür.

Ölçeğin güvenilirliğini ölçmek için iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleri uygulanmıştır. İç tutarlılık bakımından incelendiğine, ölçeğin bütün maddeleri ile bütünü arasındaki korelasyonların yüksek olması dolayısıyla, ölçek içinde yer alan bütün maddelerin kavramsal yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğü tespit edilmiştir. Ölçeğin bütününe ve alt bileşenlerine (özyeterlilik, umut, iyimserlik, esneklik) ait güvenilirlik (Cronbach Alfa) katsayılarının 0,90'ın üzerinde değerler alması ölçeğin, alt boyutları ve bütünü itibarıyla güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermiştir. Bu durum aynı ölçek uyarlamasının farklı bir örneklem üzerinde denendiği daha önce yapılan çalışmayla paralellik arz etmektedir (Akçay, 2011). Test- tekrar test güvenilirliği, ölçeğin katılımcılara üç hafta arayla uygulanması neticesinde ölçülmüş ve elde edilen değerler itibarıyla ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Ölçeğin yapı geçerliliğine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla, Faktör Analizi gerçekleştirilmiştir. Buna göre, ölçek içinde yer alan maddelerin, orijinal ölçekte olduğu gibi, dört faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Bu durum aynı ölçek uyarlamasının farklı bir örneklem üzerinde denendiği daha önce yapılan çalışmayla paralellik arz etmektedir (Akçay, 2011). Dolayısıyla katılımcıların psikolojik sermaye ölçeğindeki ifadeleri aynı manâda algıladıkları ve olması gereken kategoriler (alt bileşenler) açısından değerlendirdikleri ifade edilebilir.

Psikolojik sermaye, birçok iş çıktısı (performans, iş tatmini, sinisizm, örgütsel vatandaşlık davranışı, işten çıkma niyeti vb.) ile ilişkisi araştırılmakta olan, günümüz çalışma koşullarında sürdürülebilir rekabet üstünlüğü sağlamada önemi üzerinde çalışılan (Bknz. Akçay, 2011) bir konudur. Bu araştırma, psikolojik sermayenin, ülkemizde yapılacak araştırmalarda ölçümünün güvenilir ve geçerli olması adına, yaygın olarak kullanılan bir ölçeğin (Luthans vd., 2007b) dilimize uyarlanmış halinin ne ölçüde güvenilir ve geçerli olduğunu tespite yönelik atılmış ikinci adımdır.

İlk adımda yapılan araştırma (Akçay, 2011), sadece bir kamu kuruluşunun çalışanları üzerinde yapıldığından, sonuçlarının genellenebilirliği noktasında yetersiz kalmaktaydı. Bu araştırma ise farklı sektör, örgüt ve kademelerde çalışan bireyler üzerinde yapıldığından daha geniş kapsamlıdır. Diğer bir ifadeyle bu çalışma; ölçeğin güvenilirliği ve geçerliliği itibarıyla daha güçlü ve genellenebilir bulgulara ulaşabilmek adına yapılmış olup, araştırma sonucunda elde edilen veriler, ilk adımdaki çalışmayı doğrular nitelikte olup, ölçeğin Türkçe'ye uyarlanmış halinin yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir olduğu bulgusuna varılmıştır. Dolayısıyla, bu ölçeğin işletmelerde ve kamu kuruluşları olmak üzere tüm örgütlerde, yukarıda bahsi geçen, çeşitli iş çıktılarıyla arasındaki ilişkinin ölçülmesi, insan kaynakları yönetiminde çalışanların kapasiteleri doğrultusunda daha doğru kararlar alınması konusunda yapılacak araştırmalara katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

## KAYNAKÇA

### Kitap

Büyüköztürk, Ş. 2007. Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Luthans, F.. (2005). Organizational Behavior, 10.Ed.,New York: McGraw-Hill.

Luthans, F., Youssef, C. M., Avolio, B. J. 2007a. Psychological Capital: Developing the Human Competitive Edge, Oxford University Press, New York.

### Kitapta bölüm

Masten, A. S., Reed, M. G. J. 2002. Resilience in Development, Handbook of Positive Psychology, Ed. C. R. Snyder, S. J. Lopez, Oxford, UK, Oxford University Press, p. 76.

Ryff, C., Singer, B. 2003. Flourishing Under Fire: Resilience as a Prototype of Challenged Thriving, Flourishing: Positive psychology and the life well-lived, Ed. C. Keyes, J. Haidt, Washington, DC: American Psychological Association, pp. 15-16.

Seligman, Martin E. 2002. Positive Psychology, Positive Prevention, and Positive Therapy, Handbook of Positive Psychology, Ed. C. R. Snyder, Shane J. Lopez, Oxford University Press, pp. 3-13.

Snyder, C. R., Taylor, J. D. 2000. Hope as a Common Factor Across Psychoterphy Approaches: A Lesson from Dodo's Verdict, Handbook of Hope, Ed. C. R. Snyder, San Diego, Academic Press, p. 101.

**Makale**

Akçay, V. H. 2011. Pozitif Psikolojik Sermaye Kavramı ve İşletmelerde Sürdürülebilir Rekabet Üstünlüğünü Sağlamadaki Rolü, Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 13 (1), ss.73-98.

Akçay, V. H. 2012. Pozitif Psikolojik Sermayenin İş Tatmini ile İlişkisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Dergisi, 2 (1), ss.123-141.

Bandura, A. 1977. Self-Efficacy, Toward a Unifying Theory of Behavioral Change, Psychological Review, 84 (2), pp. 191-215.

Earley, C.P. 1994. Self or Group? Cultural Effects of Training on Self-efficacy and Performance, Administrative Science Quarterly, 39, pp. 89-117.

Gardner, D. G.,Pierce, J. L. 1998., Self Esteem and Self Efficacy within the Organizational Context: An Empirical Examination, Group & Organization Management, 23 (1), pp.48-70.

Gist, M. E., Mitchell, T. R. 1992. Self Efficacy: A Theoretical Analysis of Its Determinants and Malleability, Academy of Management Review, 17 (2), pp. 183-211.

Goldsmith, A. H., Darıiy, W., Veum, J. R 1998. Race, Cognitive Skills, Psychological Capital and Wages, Review of Black Political Economy, 26 (2), pp. 13-22.

Jex, S.M., Bliese, P. D. 1999. Efficacy Beliefs as a Moderator of the Impact of Work-Related Stressors: A Multilevel Study, Journal of Applied Psychology, 84 (3), p. 349.

Luthans, F. 2002a, Positive Organizational Behavior: Developing and Managing Psychological Strengths, Academy of Management Executive, 16, pp. 57-72.

Luthans, F. 2002b, The Need For and Meaning of Positive Organizational Behavior, Journal of Organizational Behavior, 23, pp. 695- 706.

Luthans, F., Avey, J. B., Avolio, B. J., Norman, B. J., Combs, G. M. 2006b. Psychological Capital Development: Toward a Micro Intervention, Journal of Organizational Behavior, 27, 387-393.

Luthans, F., Avolio, B .J. , Avey, J. B., Norman, S. M. 2007b. Positive Psychological Capital: Measurement and Relationship with Performance and Satisfaction, Personnel Psychology**,** 60, 541-572.

Luthans, F., Youssef, C. M. 2004. Human, Social and Now Positive Psychological Capital Management: Investing in People for Competitive Advantage, Organizational Dynamics**,** 33 (2), 143-160.

Luthans, F., Luthans, K. W.. Luthans, B. C. 2004. Positive Psychological Capital: Beyond Human and Social Capital, Business Horizons**,** 47 (1), 45-50.

Luthans, F., Zhu, W., Avolio, B. J. 2006a. The Impact of Efficacy on Work Attitudes across Cultures, Journal of World Business, 41, 121-132.

Maddux, J. E., Norton, L.W., Stoltenberg, C.D. 1986, Self-Efficacy Expectancy, Outcome Expectancy, and Outcome Value: Relative Effects on Behavioral Intentions, Journal of Personality and Social Psychology, 51 (4), p.783.

Manning, M. M., Wright, T. L. 1983. Self-Efficacy Expectancies, Outcome Expectancies, and the Persistence of Pain Control in Childbirth, Journal of Personality and Social Psychology, 45 (2), p.421

Saks, A. M. 1994. Moderating Effects of Self-Efficacy for the Relationship Between Training Method and Anxiety and Stress Reactions of Newcomers, Journal of Organiational Behavior, 15 (7), pp. 639-654.

Seligman, M. E., Csikszentmihalyi, M. 2000. Positive Psychology, American Psychologist, 55, pp. 5-14.

Shelton, S. H. 1990. Developing the construct of general self-efficacy, Psychological Reports, 66, pp. 987-994.

Snyder, C. R. 2002. Hope Theory: Reinbows in the Mind, Psychological Inquiry, 13 (4), p. 258.

Stajkovic, A. D, Luthans, F. 1998. Social cognitive theory and self-efficacy: Going beyond traditional motivational and behavioral approaches, Organizational Dynamics, 26, pp. 62-74.

## PSİKOLOJİK SERMAYE ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki ifadeler <u>şu anda</u> kendi hakkınızda ne düşündüğünüzü tanımlamaktadır. Lütfen bu ifadelere ne ölçüde katıldığınızı işaretleyerek belirtiniz.

| | **İFADELER** | **1** | **2** | **3** | **4** | **5** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Uzun vadeli bir probleme çözüm bulma konusunda kendime güvenirim | | | | | |
| 2 | Üstlerimle yaptığımız toplantılarda kendi alanımı çok iyi temsil ederim | | | | | |
| 3 | İşletmenin izleyeceği stratejinin ne olacağı hususunda yapılan tartışmalara kendime güvenerek iştirak ederim | | | | | |
| 4 | Çalıştığım alana ilişkin hedef ve amaçların belirlenmesine katkıda bulunma konusunda kendime güvenirim | | | | | |
| 5 | İşletme dışındaki insanlarla (örneğin tedarikçilerle, müşterilerle) herhangi bir sorunu görüşmek için iletişim kurmada kendime güvenim tamdır. | | | | | |
| 6 | Çalışma arkadaşlarımı işle ilgili tatmin edici şekilde bilgilendiririm | | | | | |
| 7 | İşler tıkandığında, bu durumdan kurtulmaya yönelik birçok çare/yol bulurum | | | | | |
| 8 | Halihazırda iş hedeflerime enerjik bir şekilde ulaşmaya çalışıyorum | | | | | |
| 9 | Her sorun için birden fazla çözüm vardır | | | | | |
| 10 | Halihazırda işimde oldukça başarılı olduğuma inanıyorum | | | | | |
| 11 | İş hedeflerime ulaşmak için pek çok yol | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | bulabilirim | | | | | |
| 12 | İşle ilgili kendime koymuş olduğum hedefleri şu anda gerçekleştiriyorum | | | | | |
| 13 | İşte başarısız olduğumda, bundan kurtulmakta ve yoluma devam etmekte zorlanıyorum | | | | | |
| 14 | İş ortamında meydana gelen güçlüklerin bir şekilde üstesinden gelirim | | | | | |
| 15 | Zorunluluk halinde, işte kendi başımın çaresine bakarım | | | | | |
| 16 | Stresli işleri kendime dert etmem, soğukkanlılıkla halletmeye bakarım | | | | | |
| 17 | Deneyimlerim sayesinde iş yerindeki zorlukların üstesinden gelebiliyorum | | | | | |
| 18 | Bu işte aynı anda birden fazla şeyin üstesinden gelebilirim | | | | | |
| 19 | İşte belirsizlik söz konusu olduğunda, sonucun hep en iyi olmasını ümit ederim | | | | | |
| 20 | İşte bazı şeylerin ters gitme ihtimali varsa, ters gider | | | | | |
| 21 | İşimle ilgili konularda bardağa hep dolu tarafından bakarım | | | | | |
| 22 | İşimle ilgili gelecekte yaşayacaklarım konusunda iyimserim | | | | | |
| 23 | Bu işte hiç bir şey benim istediğim şekilde olmaz | | | | | |
| 24 | İşime bakış açım şudur: “her gecenin bir sabahı vardır” veya “her işte bir hayır vardır” | | | | | |